

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravništvo v Katoliški tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pre pošti prejemani:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „ — „
mesec „ 2 „ 20 „ — „
V upravništvu prejemani:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „ — „
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 283.

V Ljubljani, v torek 11. decembra 1900.

Letnik XXVIII.

Izjava.

Imel sem poštene namene, ko sem prevzel na posvetovanju v Kranju kandidaturu v gorenjskih kmečkih občinah za državni zbor. Ker sem se pa prepričal, kako hinavsko daje postopala liberalna stranka, ki je hotela mojo kandidaturu izrabljati le v svoje namene, in zbegati poštene volivce, odpovedujem se s tem kandidaturi. Ko se zahvaljujem možem, ki so hoteli mene voliti, za zaupanje, ključem: Naše geslo ostane: Kmet za kmeta! Oklenimo se kmetije tesno eden drugega, da dosežemo svoj cilj, to je — polajšanje naših hudih bremen.

V Olševku 9. grudnia 1900.

Jakob Kozelj.

Govor

doktor Iv. Šusteršiča na volivnem shodu v Idriji.

Volivni shod doktor Iv. Šusteršiča se je vršil dne 4. decembra t. l. v dvorani g. Fr. Didiča ob obilni udeležbi volivcev; bilo jih je dobro nad 300! Shod sam se je izvršil po § 2, ker v Idriji naši stranki radi znanjih izkušenj ni mogoče prirediti že sedaj javnih shodov. Zastopani so bili na shodu vsi stanovi, v ogromni večini seveda delavci. Vabili so se možje vseh treh strank; kajpada se je gledalo na to, da kričarji niso zraven prišli, ampak le mirni ljudje. Vsaj je bilo pred gostilno Didičevo dosti prostora za take možice, ki radi kravale delajo. Pritenili so bili seveda pristaši kvedrovega sistema in soc. demokratije na go-pode sklicatelje, da bi dobili vstop v dvorano, to je gotovo, ali vendar ni šlo. Ostali so morali pred hišo.

Marsikteri lep dovtip idrijskega humorja so slišali g. sklicatelji na stopnicah pred zborovalno dvorano, videli so pa tudi marsikatega moža, od katerega bi bili pričakovali več olike, kakor jo ima v resnici.

Ob 1/4 na 5. uro popoldne otvori shod g. Lovro Brumen, pozdravi navzoče volivce ter predlaga, naj se izvolijo predsednikom shoda g. dekan Arko, podpredsednikom rudar g. Fr. Svetličič in zapisnikarjem učitelj g. J. Novak. Predlog se je enoglasno vsprejel.

Č. g. dekan Arko na to zahvali za obilni obisk na shodu ter prosi, naj vdeleženci mirno poslušajo program kandidata. Besedo bode lahko potem vsak dobil. Pové tudi vzrok, zakaj se je shod po § 2 sklical, ter predstavi kandidata V. skupine doktorja Iv. Šusteršiča na shodu zbranim volivcem.

Dr. Iv. Šusteršič povzame na to besedo ter začne približno sledeče govoriti:

Staro geslo delavskega stanu se glasi: »Moli in delaj!« Na teh dveh besedah temelji deloma tudi krščanski soc. program. Vsak kristijan prične svoje delo z molitvijo, ker je tudi tako konča. Molitev ravno nam daje spoštovanje do dela. Molitev je temelj, na katerem se delo vzvišuje. Od tega starodavnega gesla se je odstranila današnja človeška družba. Tudi države so se pogosto ločile od tega načela. Molitev in delo daje ravno delavcu spoštovanje do samega sebe in ga moralno ukrepi. Ko je bila človeška družba še s krščanskim duhom prepojena, takrat se je pošteno delo tudi spoštovalo, spoštoval se je tudi delavec. A v sedanjih brezverskih časih je delavec izgubil svoje

spoštovanje, izgubil je svoje imenitno stališče kot temelj vsej človeški družbi. Vzdigniti se moramo zopet; zavest nas bode povzdignila, da je človeško delo vir napredka, kulture, civilizacije in blagostanja. Pošteno delo je temelj, na katerem vse človeštvo stoji. Kapitalisti bi ne mogli vegetirati, ko bi delavcev ne bilo. V premoženju kapitalistov tiče znoj in sraga delavcev. — Delo tvori bogastvo. Iz tega sledi načelo: Za pošteno delo poštena mezd, ker delo vse vzdržuje, ker je delo vir vsega blagostanja. Kdor dela, mora imeti užitek od bogastva, užitek od kulture in omike. Ker je delo vir vse navidezne sreče na zemlji, zato nas pa naša vera še kaj drugega uči; ona pravi: »Prikrajšati mezdo delavcu, je vnebovpijoči greh!« Ko bi se delo pravično upoštevalo od delodajalca, bil bi raj na zemlji.

Ti pa so se odstranili od vere in nočejo več slišati njenih zapovedij. Delavca družina lakoto trpi, bogatin pa za mizo šampanjca pije. Saj to vidimo dandanes jasno. Vidi se, kako se tistim dobro godi, ki žive od tujega dela. Naša vera pa ne dela razločkov. Naša vera pravi: »Ložje bo šel velblod skozi šivankino uho, kakor bogatin v nebesa.« Vidi se tedaj iz tega, da bo oster odgovor dajal, kdor odtrga mezdo, kdor ne da delavcu, kar mu gre! Ne bo pa zboljšanja teh nezdravih razmer, predno država ne stopi na kršč. soc. stališče.

Soc. demokratije zastopajo pravice delavcev. To je prav. — Hujskajo pa čez verska načela. — To pa ni prav in je v kvar delavca. Soc. demokratizem zastopa darvinizem današnjih učenjakov. In gledé tega znanstvenega stališča vidijo podjetniki — bi rekel — v delavcu tudi nekako vrsto višjih živalij. — Mi pa pravimo: Človek, ne tako! — Človek ni žival, ampak je po Božji podobi ustvarjen in bode dajal za svoje delovanje odgovor! Čim višji je, tem večji odgovor ga čaka. Ali je kak nauk človeka bolj vreden, kakor ta?

Večinoma ste možje delavskega stanu! Veste, kako trd in suh je kruh delavca. — Razlagal sem preje dolžnosti delodajalca proti delavcu. On naj ga spoštuje, mu daj pošteno mezdo, gledaj na njegovo zdravje! To je dolžnost vsacega podjetnika. Še večja dolžnost pa je države nasproti delavcu. Država ne sme gledati, koliko bo prihranila pri svojih delavcih. Ona mora do pitice izpolnovati svoje dolžnosti nasproti svojemu delavcu. In vendar vidimo, da ni vsikdar tako. Žalibog vidimo, da tudi država ne razume znamenja časa. Če že vežejo ostre dolžnosti delodajalca pri raznih drugih podjetjih, kolikor bolj so zanj obvezne gledé delavcev v rudokopih in topilnicah, kjer je delo zdravju škodljivo! V prvi vrsti je dolžnost glede pravične mezde. Mezda naj bo taka, da more delavec svojo družino brez skrbi preživeti ter da si lahko še nekaj prihrani. — Če rudnik ali topilnica dobro uspeva, naj imajo delavci boljšo mezdo in tudi od dobička naj še nekaj dobé. Ustanovit se mora postavnim potom določena minimalna mezd. — Drugače je vse prizadevanje zastoj, če se ta ne vpelje. Seve če revež ne dobi boljšega dela, prime za vsako tudi najslabše, da se le preživi. Zato se mora zakonitim potom uvesti minimalna plača. — Potem naj se tudi delavni čas zakonitim potom določi. — Pri rudnikih in topilnicah se mora skrbeti, da se vse naprave uredijo v telesno varnost,

v varnost življenja in zdravja delavca. — Posebno država mora za to skrbeti. — V to svrhu treba strogega nadzorstva, da se vsi varnostni predpisi tudi natančno izvršujejo. Treba za to posebnega nadzorstva, v katerem naj so tudi zastopniki delavcev.

Gledé mezd, temeljne plače itd. imate že posebne zahteve stavljené. Gledé teh zahtev bom vas zastopal pri ministerstvu in v državnem zboru, če bom izvoljen za poslanca v državni zbor. — Jaz ne poznam v tej zadevi nobenega strankarstva. Če dobim tukaj večino ali ne, hočem zastopati brez ozira idrijsko delavstvo.

Posebno pa je gledati na zdravstveno stanje delavcev. Skrbeti je treba delavcu za sanitarna stanovanja, da bo domov prišel od dela vesel in rad ter s svojo družino zdrav zrak užival v svojem stanovanju. — Deloval bom v tem smislu, da bo zidal erar zadosti zdravih rudarskih hiš.

Tukaj imate že več stoletij staro bratovsko skladišče z bolniškim in preskrbnim oddelkom. Bolniška plačila so malenkostna. — Bolnik potrebuje boljše hrane, boljše postrežbo, to pa stane denar. Po postavi pa ne dobite niti temeljne plače ob bolezni. Ta postava se mora popraviti tako, da bo dobil zavarovanec vsaj toliko plačila ob bolezni, kolikor znaša njegova navadna mezd na dan.

Po novi postavi za bratovske skladnice naj dobiva rudar 100 gold. letne pokojnine. — Ja, moj Bog, človek, ki je služil toliko let pod zemljo, se trudil in žrtvoval, pa naj uživa tako malenkostno pokojnino! To je kruto! — Vsi delavski zastopniki in menda tudi vsi drugi zastopniki brez izjeme bodo zato, da se ta postava izboljša tako, da se pokojnina zviša toliko, da bo lahko vsak umirovljenec pošteno živel, kar pa s sedaj določeno pokojnino letnih 100 gold. ni mogoče.

Država mora skrbeti tudi za duševni napredek ne le za telesno blagostanje svojih delavcev. Skrbeti mora tudi za rod-bine svojih delavcev.

Tukaj pri vas vleče država velike dobičke iz tega rudnika, pa kako malo se stori za duševno naobrazbo delavcev! Mesto je oddaljeno od sveta in toliko dečkov čaka na službe pri tukajšnjem rudniku. Pa ker ima rudnik dosti delavcev, še dela ne morejo dobiti. Dolžnost države je stori ti kaj, da se temu na kak drugi način odpomore. Če bom izvoljen za poslanca, delal bom na to, da se tukaj v Idriji ustanovi gimnazija, s tem bode omogočeno talentiranim sinovom tukajšnjih rudarjev postati kaj boljšega, kakor so morali biti njihovi očetje.

Toliko delavcev je tukaj, toliko uradnikov, ki bodo radi videli, da se bodo njihovi otroci pred njihovimi očmi izgojevali, če se tukaj ustanovi tak zavod. Zastavil bom vse svoje moči, da se uresničijo te želje!

Sedaj pa preidem na politično polje. Zavednost delavskega stanu izvira iz politične zrelosti. Delavstvo ima veliko moč, če je združeno ter ne stavi takih zahtev, katerih ni mogoče uresničiti. Premislite, ko bi se delo na celem svetu ustavilo, to bila hujša ta nesreča, nego vsaka druga naravna katastrofa. — Kapitalisti bi trpeli, pa delavci tudi. — Delavci morajo biti složni, ker v tem je njihova moč, a ta složnost mora imeti temelj v pravih in pametnih nazorih.

Če so združeni vsi delavci, imajo večjo moč, nego kapitalisti. In če je ta organiza-

cija na krščanskih načelih utemeljena, ima simpatije vsakega pravomislečega človeka. In vendar ima delavstvo v obče tako malo državnih pravic. Edino le v V. skupini v Avstriji ima delavstvo v svojih poslancih nekoliko političnega pomena. Vseh teh poslancev je v Avstriji 72. — Na Kranjskem pride na 1/4 milijona prebivalcev 1 poslanec za V. kurijo, med tem ko ima 90 veleposestnikov 2 poslance v drž. zboru.

To je krivica. Teh razmer je kriv liberalizem. Njegovo načelo je bilo: Čim več davka plačaš, toliko več pravic imaš. Mislim, da bi tudi izmed vas vsak rad toliko imel, da bi mogel plačevati 1000 gld. davka na leto. A da bi potem imel pravic več nego morda 1000 drugih ljudi, to je pa nesmisel. — Jaz pa mislim, da kdor dela, taima več zaslug za občno družbo, nego pa tisti, ki je rojen milijonar. Če imajo vsi tisti dolžnost dajati krvni davek, ki so zato sposobni, naj imajo tudi vsi enake splošne politične pravice. Vsaj neposrednega davka ne plača delavec nič manj, kakor vsakteri bogatin. Sploh se pri neposrednih davkih prav nič ne gleda, če si revež ali bogatin. Vsak mora enakega plačevati od vsakega kg. soli, od vsake smodke itd. — Zato mora biti splošna volivna pravica za vse sloje enaka. Posebno pa je splošna volivna pravica vitalnega pomena za delavstvo. Da se to doseže, mora vse delavstvo sodelovati.

Hvala Bogu, jaz sem se potrudil in sem pridobil na svojih shodih že kmete za splošno volivno pravico. — Drž. zbor ni mogel delovati, ker so zastopniki mest in inteligence razgrajali. — In če bo ta novo izvoljeni državni zbor zopet nedelaven, tedaj naj se obrne presvetli cesar na svoje državljane, naj jim da splošno volivno pravico, in izvoljeni bodo samo ljudski poslanci, ki bodo imeli srce za svoje volivce in za uspešno delo v drž. zboru. To je po mojem prepričanju edina pomoč, da se država zopet spravi v pravi tir.

Gledé svojega taktičnega delovanja v državni zboru omenjam sledeče: Deloma moja zasluga je, da je slov. kršč. zveza vsprejela v svoj program krščansko načelo. Žalibog, da radi obstrukcije ni bilo mogoče delovati. Jaz sem proti vsaki obstrukciji in skrbel bom po svojih močeh, da bom deloval v državni zboru v prid svojih volivcev in v prid državi. — Ako bodo soc.-dem. kaj dobrega v prid delavstva predlagali, bom z njimi; — tudi z drugimi poslanci V. skupine bom deloval, ker moramo edini biti gledé izboljšanja delavskih razmer. Deloval pa bom na temelju krščanskih načel ter s svojimi tovariši skrbel za to, da se državno življenje polagoma preosnuje v smislu praktičnega krščanstva. Ne bom se hvalil, a povedati moram, da so celo moji najhujši sovražniki me imeli za dobrega poslanca, ko sem odstopil. Hočem se truditi za pravi napredek delavstva, kmeta in obrtnika.

O nas »klerikalcih« pravijo, da smo nasprotni vsakemu napredku. To ni res. Kar imamo kulture in civilizacije, to je sad katoliške vere. — Kaj pa delajo misijonarji med divjaki? Ali jih ne uče poleg vere tudi brati, pisati itd.? Kar je na svetu prave omike, to je vse storila katoliška cerkev. Mi »klerikalci« se ustavljamo le lažnjivi vedi, pravo pa gojimo.

Če hočejo liberalci biti »opice«, naj le bodo, to jim privoščim. — Prosim vas, kaj

pa bi bilo naše življenje, ako bi ne imeli upanja v boljšo večnost? Mi smo za pravo omiko, ne pa za ono, ki poniža človeka do živali. Lažnjiva omika pa le poživini ljudstvo; saj se vidi na gotovih ljudeh, da so čestokrat bolj podobni živini nego človeku. Manj je zameriti revežu anarhistu, ki nameri bodalce proti komu, kakor pa tistemu učenjaku, ki iz varnega zavetja morebiti še z visokim dostojanstvom uči, da ni Boga, da ni večnosti. Le prava vera more človeka ublažiti. Naj upelje država kar hoče, naj se naredijo vse mogoče reforme, vse ne pomaga nič, če v nas ne pride živa vera! Vse je zastoj! Saj so že bili taki časi, ko so ljudje mislili, da so na vrhuncu omike brez Boga, takrat pa so vedno začeli propadati. Na Francoskem so slovesno odstavili Boga ter postavili neko sprideno žensko za boginjo in jo nosili okoli ter po božje častili, a njihova omika in kultura je ravno toliko vredna, kakor tista boginja.

H koncu govora še enkrat obljubujem, da bom kot poslanec služil ljudstvu in državi vsikdar zvesto. Dajal bom vsakemu svoje, kar mu gre, delavcu, uradniku, kmetu, obrtniku, ljudstvu, cesarju in državi, Bogu pa, kar je njegovega! Gromoviti živio-klici so se slišali, ko je dr. Šusteršič izgovoril.

Predsednik, č. g. dekan Arko, zahvali govornika na njegovem govoru ter vabi navzoče, naj na dan volitve oddajo svoje glasove na ime dr. Iv. Šusteršiča.

Ko sta še dva delavca-volivca interpellirala dr. Iv. Šusteršiča, prvi z željo, naj dr. Šusteršič ne posne na dr. Ferjančiča, ki se je le informiral hodil na Dunaj, drugi z zahtevo, naj kandidat pojasni, kako misli o splošni jednaki volivni pravici, in je na to dr. Šusteršič odgovoril ter še gosp. Val. Treven v krepkih besedah dodal nekaj pojasnil, se je predsednik č. g. dekan Arko zahvalil volivcem za obilno udeležbo ter za lepo sporazumnost na shodu in s pozivom, naj se kandidatu dr. Šusteršiču zakliče glasen »Živio«, zaključil shod. Frenetični živio-klici so orili po dvorani.

Volivno gibanje.

Iz kranjske okolice.

Ponesrečen shod. V Trbojah so napravili učitelji shod volivcev. Skupaj so se vzeli trije učitelji: trbojski in oba šmartinska, na pomoč jim je prišla še študirana glava Gašpar Eržen. Shod je bil velikanski. Vsi štirje sklicatelji so zbornali skupaj cele tri volivce. Vsi drugi so rekli: Na shod ne gremo, ker »šolmaštri« nič prida ne uče. — In »šolmaštri« so jo naglo odkurili. Med potjo so se jezili na Trbojce in zmetali z voza na cesto svojo liberalno modrost, volivni katekizem. Ugled učiteljev je padel, ker kmetje ne puste, da bi se izganjala vera iz šole. Kmetje tudi za to ne plačujejo učiteljev, da bi jim kvarili mladino s svojim katekizmom.

»Gorenjec« je postal prav čedne vrste list. Duhovne kolje kot stekel in naklada laž na laž. Največ zaslug pri listu ima kranjski učitelj Gärtner. No, in nadzornik Žumer je še nedavno rekel: »Ein sehr ruhiger Lehrer!« Prihodnjič več o Gärtnerju. Ljudstvo v Šmartinu je ogorčeno zlasti zaradi napada na dekana Razborška.

Liberalni shod v Kranju.

Bil sem v Kranju na shodu dne 8. t. m., katerega sta priredila liberalni kandidat narodno-napredne stranke Luka Jelenec in njegov pristaš. Bilo je kakih sto »Narodovih« ali boljše rečeno Malovrhovih hlapcev, kateri so vpili: Živio žlindra in živio Tavčar! Res, smeja se bilo vredno, ker ti revčki ne vedo, kaj govore. Kar naenkrat stopi neki mož, ki je bil izvoljen predsednikom, podoben Miklavžu, in da besedo prebrisanemu Lukcu, in sedaj nastane pravi »špik-takel«; vse je vpilo: živio Jelenec! Mene je tako smeh lomil, da, ako bi se ne bil krotil, gotovo bi bil na zraku. Mislim sem spočetka, da je morebiti to le kak izučen pastirček, pa kaj še oseba, govor njegov, tja je bil kaj vreden, to se bodo vsem poslancem v parlamentu hlače tresle, kadar on nastopi s svojim govorom, akoravno mu včasih tudi materijale manjkajo.

»Gorenjec-a« ne marajo.

O radodarnosti uredništva »Gorenjca« smo že poročali. Tudi Železnike so preplavili z njim. A dobili so ga lepo nazaj z naslednjo opombo: Se vrača s pristavkom, da smo katoličani rojeni, želimo katoliško živeti in katoliško umreti ter kot zvesti Slovenci delovati. »Gorenjec« je še premlad, da bi nas učil, ker nič več ne spimo. Živio dr. Šusteršič, Pogačnik.

Nenaročenci.

Shod na Lokah pri Kamniku.

Predvčeraj popoldne se je vršil mnogobrojno obiskan volivni shod na Lokah pri Kamniku. Zbrani volivci so z zanimanjem poslušali izvajanja govornikov.

G. Smolnikar je pojasnil volivcem, kake lastnosti mora imeti oni mož, kateremu bi mogli dati svoje zaupanje. Kandidat mora imeti neomajljivo krščansko prepričanje, mora biti možat, zmožen in imeti srce za kmeta.

Te štiri lastnosti imata moža, katera je v popolni zavesti, da stori pravo, postavila kat. nar. stranka v tem okraju kot kandidata in katera vam je voliti brez skrbi. Dr. Ivan Šusteršič in Jos. Pogačnik sta pokazala, da sta zmožna najbolje zastopati kmetški stan v državnem zboru.

Gostinčar je pojasnjeval važnost volitev za gospodarski razvoj kmetov. Kat. nar. stranka je ustanovila že veliko zadrug in posojilnic, ki kmetu veliko koristijo. Najhujši nasprotniki kmetških zadrug so liberalci, zato odločitev ne bode težka. Volite krščanske kandidate, ki bodo skušali doseči postav v varstvo kmeta in delavskih stanov.

Vsi navzoči, izvzemši dveh ali treh švigašvag so z navdušenjem pritrdili govornikom. Oglasil se je tudi gosp. župnik Kljun iz Šmartna in je bodril navzoče k vztrajni možatosti. V najlepšem redu se je shod završil in volivci so šli prepričani od zborovanja, da jim le krščanski poslanci morejo biti v korist.

Naš Luka — »kmet« — »metla« — »mučenik«.

G. nadučitelj iz Begunj je prinesel svojo učeno glavico v županstvo Mošnje. Veliko besed je izgubil za Lukca ali za Lukeža, kakor ga je malovspešno podpisoval njegov predagitor. Volivec pa poredno vpraša: »Ali je Luka kmet?« In gosp. nadučitelj ni vedel odgovoriti. — Neki agitator: »Volite Luka! Ta je tista metla, s katero bo Tavčar katehete in verouk iz šole pometel.« Kmetje: »Bomo pa mi raje metle, da pometemo iz šole večje smeti najprej. Poslušajte, Lukeži, kaj imamo mi kmetje za smeti!« — To je slišal tudi eden, ki je »usmiljenega srca«, in je koj zapisal na glasovnico: L. J., mučenik. — Tako ima Luka tudi tu 1 glas zagotovljen, posebno, če pride povedat, kdo je.

Osebni boj nasprotnikov.

»Narod« se farizejsko spodtika ob tem, da se očita političnim nasprotnikom telesne napake. On sam pa neprestano bije najgnusnejši osebni boj. Kot vzgled navajamo le nekatere najbolj duhteče cvetke, ki so zrastle na smradljivih ljubljanskih gredah: odličnemu in zaslužnemu konservativnemu politiku želi umazani kuli z Dolenjskega — kateri bi utegnil v najožji svoji bližini najti hvaležnejši predmet svojih pobožnih želj — osušeno roko; verni sluga liberalne »ideje«, dr. Tavčar, se ne sramuje ogaviti o hromem Pl., in drugi šornalistički banditi, katerim se je nedavno pridružiloficijelno še uredništvo samo, voščili so istemu gospodu opetovano z vso iskrenostjo, da bi se preselil na oni svet, če že ne pred volitvami, pa vsaj v kratkem času. — To je, kakor rečeno, le tako nekaka skromna antologija, ki ni nikakor popolna. Kaj je zadnji čifutski revolver šornalist proti zverinski posurovelosti barabskih »Narodovih« dopisunov! Dunajska »Arbeiter Zeitung« piše v primeri z njimi uprav s fino eleganco.

Razkrinkana prevara.

Na Jesenicah se gode čudne reči! Naš vzgledni (!) župan Jožef Klinar vodi jako vzgledno (!) volitvene zadeve! Veliko posestnikov, kateri so volili pri zadnjih občinskih volitvah in plačujejo davke, je izpustil iz volivne listine. Zakaj? V tovarni je dobil zapisnik delavcev-volivcev, ki je bil zelo po-

manjkljiv. Veliko delavcev je bilo izpuščenih. A vse to bi še zamolčali in ohranili doma. A svet strmi in glej! Veliko volivcev je moralo k županu po glasovnice in izkaznice, ko postava vendar jasno govori, da jih mora županstvo dostaviti na dom. Zakaj tudi to? Pa še huje je to, da so župan oziroma sluga in tovarna delili glasovnice brez uradnega glavarstvenega pečata!! Neki mož gre k županu po uradno glasovnico in glej — župan pritisne na njo občinski pečat, češ, dobra je, in mu jo da nazaj. Ko se to zve, oznanita oba gospoda v nedeljo na prižnici, kdor nima na glasovnici pečata od glavarstva, naj nemudoma gre k županstvu po uradno glasovnico. Res gre cela truma mož s praznimi glasovnicami k županu in zahteva uradno. A župan nekatere odslovi, drugim pa obljubi, da jih dobe v ponedeljek, ko jih dobi od glavarstva. Ob 1/2. uri v nedeljo pošljemo brzojavno prošnjo na c. k. deželno vlado v Ljubljano, naj poseže tu vmes in naredi red. In svet glej! Ob 1. uri popoldne, torej eno in pol ure pozneje, ko je bila brzojavka oddana, je imel župan polno glasovnic, ki so imele uradni pečat c. k. okr. glavarstva.

Vprašamo Vas, gospod župan: Kam ste dejali preje uradne glasovnice, katere ste prejeli od c. k. okrajnega glavarstva? Kje ste dobili glasovnice brez pečata? Zakaj ste delili nepostavne, neveljavne glasovnice? Zakaj ste pritisnili županski pečat na glasovnico volivca Žerjava? Če mislite agitirati za Jelenca in Pirca, slobodno Vam, a taka agitacija, kakor jo uganjate Vi, se obsoja sama! Hvala našima gospodoma, ki sta razkrinkala javno na prižnici to kričečo nepostavnost, poklicano oblast pa pozivljamo, da krepko poseže vmes.

Dolenjsko.

Tudi pri nas je volivno gibanje v polnem tiru. Glasovnice so večinoma v najlepšem redu. V prvi vrsti gre zato zahvala domačima gg. duhovnikoma in še drugim zavdnim možem odločnega kat. prepričanja, ki so ljudstvo podučevali o važnosti volitev in razkrivali liberalne spletke in sleparije. Od liberalne strani se zlasti zadnje dni pojavlja silno nasprotstvo proti g. Vencajzu, ter se na vse možne načine dela za Lenarčiča. Zbegali so celo nekaj poštenih mož, a je upati, da se jim še pravočasno odpro oči. Žalostno je pa, da imamo vplivne može, ki delajo za dr. Šusteršiča v V. kuriji, a v IV. pa prav odločno za liberalnega kandidata, torej so pol tič pol miš. Treba bo napeti vse sile, da nam prostih volilcev ne zbegajo.

Vsakdo, kdor se količkaj čuti »naprednega«, silno dela za liberalno stranko. Glavna stvar tu pri nas mora biti razširjanje katoliških časnikov med priprosto ljudstvo.

Zavedni Ribničanje.

Dopisun »Slov. Naroda« je zopet izbruhnil celo kopico lažij o našem, za vse dobro vnetem kapelanu J. Brešarju. Kaj neki mu je storil hudega ta gospod? Nič, prav nič. Edino hudo je, da ljudstvo podučuje o važnosti volitev, kako potrebno je, da pošljemo dobre katoliške poslance na Dunaj. To so vsi grehi, radi teh pogreškov ga »Narodov« dopisun iz Ribnice videti ne more. — »Slov. Narod« bi, če bi se sploh od lažij delile premije, tako obogatil, da bi s svojim ogromnim zakladom spravil vse posojilnice in kmetijska društva v večnost. In še za nameček bi imel, da bi ob času volitev marsikateremu kalinu zamočil suho grlo. Toda samo kalinom. Poštenim kmetiskim možem bi tudi z golažem ne omečil srca, da bi volili po liberalnem katekizmu.

E, ribniški liberalčki, vam je odklenkalo. Nesramni dopisun, ali te ni sram, zapisati besede, da gospod kaplan na leci pači resnico.

»Narodov« dopisun se hoče norčevati iz svetega Imena. Bomo že videli, kdo bo nazadnje norec. Nadalje se norčuje iz krščanske misli in svetega Duha. Tako znajo le liberalci. Sedaj vas vsaj poznamo. Izdali ste liberalni volivni katekizem. — No, naši možje so vam že pokazali pri volitvi petih mož v krajni šolski svet, ne enega tržana niso volili: kmet kmeta.

Vi, ribniška gospoda, trgovci in krčmarji, vi živite od kmetijskih žuljev. Dosedaj smo

nosili svoje težko prislužene krajcarčke in kronce v trške gostilne in prodajalnice, od sedaj naprej bo pa drugače. Naše geslo bo: Proč od trških liberalcev. V zadrugo!

Oklenili se bomo še bolj kakor dosedaj duhovnov in njih naukov, vas liberalci bomo pa pustili v miru z besedo in kroncami. — Zdaj pa še nekaj:

Možje! Kmetje, delavci in obrtniki, pojdimo vsi na volišče, vsi, kdor ima volivno pravico, dne 12. in 18. grudnia, do zadnjega moža. — oddajmo svoje glasove tistim gospodom, katere nam je »Domoljub« priporočil, pa bo prav. Ne poslušajmo liberalcev ali njih najemnikov, če bi kake druge usiljevali. Torej vsi na volišče, ne sme nas zadrževati nobeno delo, nobena jezična žena, ne smeš se izgovarjati, radi mene bo vse eno. Lahko se primeri, da odločuje ravno tvoj glas.

Storimo svojo sveto dolžnost vsi kot en mož in zmaga mora biti naša. Pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal. Držimo se našega gesla: Vse za vero, dom, cesarja.

Živeli vsi naši poslanci katoliško narodne stranke!

Zoper nedovoljeno agitacijo.

Zvedelo se je za mnogo krivic, ki so jih zakrivali liberalni župani pri oddaji glasovnic. Zlasti so pa razni uradni slugi marsikaj zagrešili pri oddaji glasovnic. To je jako nevarno početje, ker ostrastava brani omejitev volivne svobode. Žal, da smo morali nekatere župane in zlorabivce uradne moči že naznaniti pristojni gosposki, ki jih bo kaznovala. Zato pa skušajo sedaj krivici uiti. O davčnem eksekutorju v Krškem M. Skubicu smo pisali: »Ljudje pripovedujejo, da je k opominom prilagal tudi »Narod« in »Rodoljuba.« Ko je mož videl, da je nevarno, nam je brž poslal popravek: »Ni res, da sem prilagal opominom za ostali davek tudi »Narod« in »Rodoljub«, ampak dostavljal opomine brez vsakih prilog.« Kaj ljudje pravijo, tega pač on ne more popravljati. Tudi leskovski Arh se je ustrašil in poslal popravek: »Ni res, da sem rekel nekemu možu »Vsi, ki bodo volili Pfeiferja, bodo zaprti!« V Leskovcu dne 8. dec. 1900. Franz Arch podomače Fiehrer.« — Jako nemumno je, da se dajo uradni slugi zlorabljati nekim ljudem za liberalno agitacijo. Zakaj to pač vsak lahko vidi, da je silno nevarno početje; toliko moči ima vsak poslanec, da more takim agitatorjem, če je izvoljen, temeljito zagreniti vsako daljno omejevanje prostosti, zlasti pa zlorabo cesarske službe.

Šusteršiča, Jelenca ali Kopača?

V sredo 12. dec. poklicani smo volivci V. skupine, da volimo moža, kateri bode zastopal naše interese v državnem zboru.

Katerega naj volimo? Liberalna stranka nam ponuja svojega kandidata g. L. Jelenca. Bode li ta za nas kaj storil, ko je vendar večina liberalcev sovražna delavcem! Kot liberalci bi nam g. Luka Jelenc v državnem zboru le še bolj škodoval, ker bi moral delati za liberalno načelo svobodne konkurence. Ali misli, da se bode nam prikupil, ako bode delal na to, da se odpravi vera iz šole? Pošljamo li mi naše otroke v šolo zato, da se poučujejo v veri, ali da se odvrčajo od vere? Ta mož ni za nas.

Ali naj volimo kandidata socijalno demokratske stranke! O tem niti ne govorimo. Bolje bi bilo, ako bi stranka, mesto da je postavila svojega kandidata, poučila svoje pristase, kaka načela da ima; zakaj večina jih se ne ve, za kaj da se potegujejo. Mlajši sploh ne vedo nič drugega, kakor da ne potrebujejo vere in duhovnov. Tudi s temi ni nič.

Kaj pa dr. Šusteršič?

Mož, katerega liberalci toliko črnijo in obdelujejo v svojem listu, mora biti gotovo nekaj vreden, drugače bi se ne brigali toliko zanj. Ker pa liberalci dobro vedo, da jim pojde pri volitvah za vrat, mislijo s svojim podlim dopisovanjem vzeti stranki kakor tudi dr. Šusteršiču ves ugled. Toda ravno s svojim podlim psovanjem škodujejo največ sami sebi, ker vsak trezen človek mora izprevideti, da stranka, ki tako umazeno deluje, kakor »Narodova«, ne more biti nič vredna. Mnogo delavcev je ravno zaradi

podle pisarije »Narodove« od te stranke odstopilo.

Zato pa volivci V. skupine, volite g. dr. Šusteršiča. On se je zavezal, da bode zastopal naše interese v državnem zboru. Zato volimo dr. Ivana Šusteršiča!

Predržnost liberalcev.

Iz Logatca, 10. decembra. Volilna agitacija je v polnem tiru. Agitacija napredne stranke je silna, pa tudi nepoštena. Dolenjeloški župan, znani Mulley, dal je klicati v nedeljo pred cerkvijo, da naj občani volijo narodno-naprednega kandidata, da se reši čast občine, katera je vedno volila v liberalnem smislu. Motivira oklic to željo s tem, da je narodno-napredna stranka ustanovila mlekarstvo in vodovod, pozabil je pa dostaviti, da mlekarstvo donosa dobiček ne toliko kmetom, katerim se mleko slabo plačuje, ampak liberalcem, ki imajo za svoje majhno ali skoraj nikako delo dobre nagrade. Za vodovod se je najbolj trudil tedanji komisar gospod Župnek; njemu gre torej zasluga v prvi vrsti. To je g. župnik tudi popoludne povdarjal, ko je reagiral v cerkvi po nauku na to liberalno predržnost.

Še lepše dela pa župan gorenjelogaške občine, on pa deli po občinskem slugi volivcem naše stranke kar nerabljive in od glavarstva neštemplane glasovnice. Vprašamo, kako je prišel do njih? Kdo mu jih je dal? Zakaj jih deli samo onim, ki ne bodo volili po njegovih mislih? Kaj misli storiti k temu slavna gosposka? Pred očmi c. kr. okrajnega glavarstva se gode take nepostavnosti.

Prav posebno pa stavimo vprašanje: So-li taki župani sposobni na dan volitve fungirati kot volilni komisarji? Oba župana sta določena od c. kr. okrajnega glavarstva za volilna komisarja; bosta li hotela voditi volitev nepristranski?

Ljudstvo kmečko kot hrast stoji na kališko-narodni strani v veliki večini in ako Bog da, zmagala bo pravica in poštenost nad sleparijo.

Trst.

Shod političnega društva »Edinost« v Kolonji pri Trstu. Iz Trsta se nam piše: Ta shod je bil dobro obiskan. Dr. Slavik je razlagal pomen in važnost državnoborskih volitev, dr. Rybař je govoril o ciljih irredente, ki bi, ako se vresničijo, pomenili za Trst polom. Ako pride Trst pod Italijo — in na to dela irredenta tako očito, da vsakdo vidi, kdor ni slep — izvzemši vladne kroge — degradirajo Trst od prvega pomorskega emporija avstro-ogerske monarhije v luko druge ali tretje vrste. ker Italijani imajo že svojo Genevo, svoje Benetke itd. Oglasilo se je tudi več domačinov, ki so se vsi navdušeno izrekli za slovensko stvar in za slovenskega kandidata dr. Rybařa. — Mimogrede naj omenim lepega agitacijskega sredstva, razglednic s krasno sliko našega kandidata Rybařa, ki jih je natisnila tiskarna »Edinost«.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. decembra.

Državnoborske volitve se prične z jutrišnjim dnem v V. skupini in sicer na Kranjskem in v Bukovini, dne 10. pa v Galiciji. Vsega vkup bo v tem tednu od danih 18 mandatov. Najhujši boj bo seveda v Galiciji, kjer se vrše volitve po zelo čudnem, v Srbiji in drugod dobro znanem načinu.

Deželnozbornsko zasedanje se je pričelo včeraj. Zborovati je prišel deželni zbor dalmatinski. Jutri v sredo 12. dec. prične zborovati nižje-avstrijski ter češki deželni zbor. Ta dva deželna zastopa nista niti rešila proračuna za leto 1900, ker se je bilo nadjati, da se bo podaljšalo pomladansko zasedanje. Večina ostalih deželnih zborov prične svoje delo prihodnji teden, mej temi tudi kranjski deželni zbor. Zasedanje vseh razun prvih dveh bo seveda povsod trajalo le nekaj dni.

Opozicija ali obstrukcija? Pod tem naslovom je objavila praška »Politik«, kot smo že omenili, dva članka, v katerih konservativni avtor resno svetuje bodočim poslancem, naj v državnem zboru opuste obstrukcijo ter se v potrebnem slučaju poslužujejo k vojnemu stvarne opozicije, ki ni

nevarna toli potrebnemu parlamentarnemu delu. Te trezne, dobro premišljene besede so našle ugoden odmev v vseh pošteno in ljudsko mislečih krogih. Ne tako pa pri gosposdi okolu »Narodnih Listov«. Zadnja številka tega radikalno-mladočeskega glasila izpodbi vse trditve konservativnega člankarja ter se sklicuje na dr. Matuša, ki je nekoč priznal opravičenost mladočeske obstrukcije. Od junija lanskega leta so se razmere še bolj poslabšale in zahtevajo, da Mladočehi še ostreje nastopijo v prihodnjem zasedanju. — Prav pripomni neki list, da »Nar. L.« tedaj gotovo niso bili glasilo prave mladočeske stranke, ki so pisali ta ognjeviti članek za obstrukcijo.

S tekom razprave o predlogu centruma v nemškem državnem zboru je katoliško časopisje v Nemčiji dokaj zadovoljno. Res je sicer, da tudi sedaj centrum ne more gojiti prevelikih nad na končno zmago, vendar je že to veselo znamenje, da državni zbor vse drugače sodi o verski slobodi, kakor pa javno časopisje. Temu je v prvi vrsti vzrok odlično mesto, ki je zavzema centrum v nemškem drž. zboru, potem pa dejstvo, da se potegujejo za pravo slobodo vsi trezni misleči krogi. »Köln. Volkszeitung« piše mej drugim: Predlog je izročen komisiji. Danes še ni mogoče povedati, postane li zakon ali ne. Jedno je pa gotovo: razmere, kakoršne vladajo sedaj v posamnih zveznih državah na cerkveno-političnem polju, ne bodo ostale dolgo nepremenjane.

Predsednikom angleške spodnje zbornice je zopet, in sicer soglasno izvoljen Mr. Gully, akoravno je član opozicije in razpolagajo vladne stranke z večino 132 glasov. Mož je sicer zmeren in precej miren opozicionalec, vendar kaže njegova izvolitev, da je angleški parlament tudi v tem oziru kakor v mnogih drugih vzor ostalim evropskim parlamentom. Pri nas se pa ruje celo proti predsedniku večine in mu opozicija provzroča mnogovrstne ovire. Poleg tega imamo pri nas mnogo takih zastopov, v katerih celo ni nikakega mesta za jednega opozicionaleca.

Dopisi.

Iz Kamnika. Zaupnic g. Čenčiču. »Slov. Narod« št. 277. dne 10. t. m. se je spravil na g. nadučitelja Jerneja Čenčiča in njegovo soprogo, katera poje prvi glas v naši župni cerkvi. G. Čenčiča, kateri do 30 let nepretrgano opravlja službo organista, ter nadučitelja dekliske šole v splošno zadovoljnost, ki je skozi in skozi pošten in veren mož, napada in obrekuje tako, kakor so tega zmožni le najpodlejši čifutski dopisniki. Zaslužni naš g. nadučitelj, ki pri svoji skromni plači preživlja 6 otrok, med katerimi je eden v četrtem, jeden v VII. gimnazijskem razredu, tretji pa bode končal letos pripravnico, naj je pijanec?? Pri vseh teh stroških si je mož še nekaj prihranil. Kdor razume, kaj se pravi vzdrževati tri otroke v šoli, isti lahko sodi, koliko denarja ostaja takemu očetu! Dopisun naj se vpraša, koliko da si je on prihranil!

Krajni šolski svet tega ni mogel molče sprejeti in je vsled tega razpisal sejo pri kateri je sklenil dati g. Jerneju Čenčiču to zaupnico:

Podpisani krajni šolski svet odločno obsoja dopis »Slov. Naroda« št. 277. dne 1. t. m., kolikor isti zadene osebo g. nadučitelja Jerneja Čenčiča, kot graje vreden in krivičen; kajti g. Čenčiča še ni od nas nikdo videl pijanega, niti slišal, da bi ga bil kdo drugi kdaj takega videl, pač pa vedno treznega, vzglednega in krščanskega vedenja, za kar mu vsa čast in zaupanje.

Kamnik, dne 9. grudnia 1900.

Janez Murnik, predsednik l. r., Jan. Oblak, župnik in dekan l. r., Janez Mušič, odbornik l. r., Primož Berle, odbornik l. r., Josip Orel, odbornik l. r., Okorn, (nadučitelj deške šole) l. r.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. decembra.

Navdušenje za kandidata pete skupine dr. Ivana Šusteršiča po deželi, kakor se nam poroča, silno narašča. Tudi omahljivci sprevidevajo, da se nespodobni Luka Jelenec ne more meriti z ugled-

nim in uplivnim dr. Ivanom Šusteršičem. Sinočni »Narod« laže, da imata oba kandidata precej jednake šanse. Luka Jelenec se je na svojih shodih tako korenito osmešil, da ga njegovi smešni nastopi prav nič ne priporočajo za poslanca. Jutri bodo volivci pete skupine pognali Luko nazaj v solo, ne pa na Dunaj. »Narod« hoče izrabiti meščanstvo za smešnega Luko Jelenca, a mi vemo, da ima meščanstvo samo dovolj razsodnosti, da ne bo v peti skupini hotelo delati za kakagega slabega zastopnika, kakeršen bi bil brez dvoma Jelenec. Dr. Ivan Šusteršič je že kot poslanec pokazal, da je mož na svojem mestu. »Narod« sam mu je moral dati spridevalo, da je bil jeden najboljših in najuplivnejših slovenskih državnih poslancev — zato jutri vsi do zadnjega moža v boj za dr. Ivana Šusteršiča.

K jutrišnji volitvi v splošni skupini. Cenjene somišljenike ponovljeno prosimo, da nam blagovolijo uspeh volitve v vsaki občini tako: brzojaviti, naj si bode vspeh ugoden ali neugoden. Do 3. ure popoldne naj se brzojavke oddajo na naslov »Vredništvo Slovenca Ljubljana« — po 3. uri dalje pa na naslov: »Dr. Šusteršič, Ljubljana.« Troške vse povrnemo drage volje. Osrednji volilni odbor.

Pred cesarjem prisegel je v ponedeljek dné 10. dec. celovski knezoškof, nj. ekszellenca dr. Jožef Kahn kot tajni svetnik Njega Veličanstva.

Razdelitev obleke mej ubožno šolsko mladino v Ljubljani. V okrašeni telovadnici prve mestne deške šole se je vršila v soboto skromna, pa prav pristrčna slovesnost: ubožna mladina ljubljanskih ljudskih šol je prejela toplo zimsko obleko, ki so jej jo oskrbeli požrtvovalni dobrotniki. V vrsti teh blagih dobrotnikov je prvi cesarski svetnik Ivan Murnik, ki tudi v svoji hudi bolezni ni pozabil otročičev, ampak je odbor gospej za razdelitev obleke izdatno podpiral in skrbel, da je bil obdarovanih kolikor mogoče veliko število ubožnih otrok. Poleg g. ces. svetnika Murnika si je največ zaslug za letošnje obdarovanje ubožne mladine pridobila gospa Franja dr. Tavčarjeva, ki posnema rajno dobrodelno gospo Murnikovo. Slavnost je pričel s svojim nagovorom č. g. J. Mlakar, mestni katehet, ki je otročiče opominjal k hvaležnosti, dobrotnikom pa v lepih besedah opisoval plačilo Onega, katerega so v otročičih obdarovali. Darove so učencem in učenkam z veliko ljubeznivostjo razdelili deželni predsednik Viktor baron Hein, deželni glavar O. pl. Detela in gospa Franja dr. Tavčarjeva. V imenu obdarovancev sta se zahvalila en učenec in ena učenka. Slavnosti se je udeležilo veliko odličnega občinstva, zlasti izmeje učiteljstva.

Zabavno-poučni večer »Slov. planinskega društva« se bo vršil v sredo dne 12. t. m. v Narodnem domu. Pri tem večeru bode predaval č. gosp. Ivan Mlakar o »Nerodnežih in samomorilcih med hribo-lazci«. Predavatelj je planincem in bralcem »Planinskega Vestnika« dobro znan. V članku »Iz mojega nahrbtnika« in »Čez Ture« se pisatelj sam imenuje hudomušni Janko. Snov predavanja je povsem nova in ker bo hudomušnost predavatelja zanesljivo poslušalcem nudila mnogo zabave, je zanimanje za ta planinski večer opravičeno veliko. Začetek ob 8. uri zvečer. Pristop imajo člani, njih obitelji in vpeljeni gosti.

Družba sv. Cirila in Metoda glavni dedič. Včeraj umrli trnovski dekan, slovenski pesnik veleč. g. Ivan Vesel je glavnim dedičem imenoval družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Mir in pokoj plemeniti njegovi duši!

V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji je bilo v minulem mesecu 140 bolnikov; od teh so jih odpustili 68 ozdravljenih, 14 zboljšanih in jednega neozdravljivega. Umrlo sta dva bolnika. Koncem meseca je preostalo v oskrbi 55 bolnikov.

Bogoskrunstvo. V znamenju ob cesti blizu Lahovič je 5. t. m. popoldne nekdo prevrnil soho M. B. in jo poškodoval. Prijeli so kot sumljivega postopača Schambergerja.

Porotno zasedanje v Celovcu traja od 10. do 19. dec. Pred porotnike pride 18 obtožencev in sicer: 2 radi detomora, 3 radi

požiganja, 4 radi goljufije, 4 radi tatvine in ropa, 4 radi nenravnosti, 1 radi poboja.

Na smrt obsodilo je celovško porotno sodišče dné 10. dec. 33-letno Katarino Skant iz Borovelj radi detomora. Vrgla je bila svojega 11-mesečnega otroka v Dravo.

Iz Ljutomera. Slavna posojilnica v Ljutomeru je nakupila za »Bralno društvo za ljutomersko okolico« celo v 12 knjigah lično vezano A. Gabersčekovo »Slovansko knjižnico«. Bog ji plati!!!

Izpred porotnega sodišča. Včeraj so stali pred porotniki Anton Lampič, Miklavž Bricelj in Franc Benčina, obtoženi, da so na cesti proti Dobrunjam ubili Janeza Zakovskega. Lampič je dolžil Bricelja in Benčino, da sta umorila Zakovskega, ki je imel, ko so ga našli, strta tri rebra, vranico raztrgano ter je vsled tega smrt nastopila. Dne 28. novembra je Lampič pripoznal, da je on sam umoril Zakovskega. Bricelj in Benčina sta bila od obtožbe oproščena, Lampič pa, katerega je zagovarjal dr. Tavčar, je bil obsojen na pet let težke ječe, poostrene s pesti in samotno ječo.

Z Dobrave pri Kropi 9. dec. Danes smo izročili materi zemlji telesne ostanke nedolžnega angela. Vzletela je na lahnih perutih med svoje tovariše krilate v nebesa Jelica Pogačnikova, ljuba hčerka bivšega našega drž. poslanca g. Josipa Pogačnika iz Podnarta. Pač bridek udarec blagima roditeljima in tem hujši, ker sta imela poleg treh nadebudnih dečkov Jelico-jednico! V srčni boleti naj jima je vsaj nekoliko v tolažilo veličastni spreved, kakor ga še ni videla Dobrava, ki je bil živa priča, kolike simpatije živa s svojo ljudomilo soprogo g. Pogačnik v vseh vrstah. Videli smo udeležencev iz vse okolice; iz Radovljice, Mošenj, Kroke, Kamnegorice, Podbrezj, iz Kranja, iz Ljubljane in celo iz solnčne Gorice. Na svidenje v nebesih — nedolžni angel! —č.

Na včerajšnji živinski sejm v Ljubljani so prignali 655 konj in volov, 328 krav in 99 telet, skupaj 1082 glav živine. Ker ni bilo zunanjih kupcev, je bila kupčija srednja. Nekaj konj so pokupili italijanski trgovci.

Tatvina. Mizarskemu mojstru Jož. Šusteršiču v Vižmarjih je njegov vajenec Fr. Pustavrž z Vrhnike ukral iz omare dragocenosti v vrednosti 96 kron in pobegnil.

Nadredar aretiran. Nekaj čudnega se je pripetilo Slovencem predobro znanemu mestnemu nadredarju v Gorici Mattieu. Hotel je, naj dva redarja aretirata neke slovenske fante, ki so šli popolnoma mirno po cesti. Ker mu te usluge nista hotela storiti, obnašal se je proti stražnikoma tako, da sta stražnika nadredarja aretovala. Kaj takega se pač redkokrat nadredarjem pripeti.

360 vozni kart in 796 K denarja z omaro vred je minuli teden nekdo ukral na postajališču Tavčarjev dvor. Niti tatu niti zaprti omari še niso mogli priti na sled.

Društva.

(Slov. kat. akad. društvo »Danica«) priredi v četrtek dne 13. t. m. svojo tretjo redno občno zborovo sejo s sledečim vspehom: 1. »Zakaj slavimo mi Prešerna?« Slavnostni govor tovariša Lovra Pogačnika. 2. Čitanje zapisnika. 3. Poročilo odbora. 4. Slučajnosti. Začetek seje ob 7. uri zvečer, lokal »Zum Magistrat«, I. Lichtenfelsgasse 3.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda »Pivka« v St. Petru) na Krasu ima v nedeljo dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne v šolskih prostorih občno zborovo običajnem vspehodu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Radeče pri Zidanem mostu, 11. decembra. Poročilo »Narodovo« o Tavčarjevem shodu zlagano. Na shodu ni bilo 600 oseb, pač pa komaj 300, in še mej temi naših dve tretjini. Liberalci so privlekli seboj napojene pristaše iz St. Janža in Boštanj. Predsedstva se liberalci niso upali voliti. Ob dr. Tavčarjevi trditvi, da gospod Povše ni ničesar storil za Radeče, zagromeli so tako burni živio-klici za Radeče zaslužnemu Povšet, da dr. Tavčar ni mogel dalje govoriti. Napojeni Tavčarjevi pristaši so se tako surovo obnašali, da se

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.